STARTNOTITIE

OMGEVINGSVISIE WASSENAAR 2025

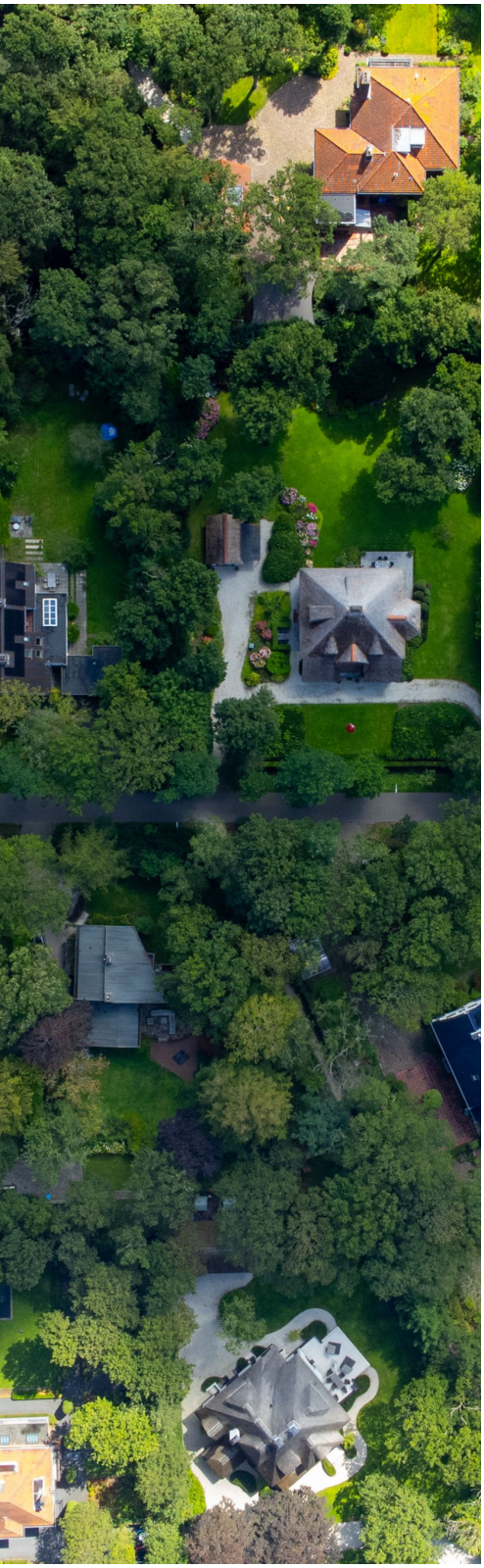
Gemeente Wassenaar

Juni 2025

OMGEVINGSVISIE

INHOUDSOPGAVE

1 DE OMGEVINGSVISIE ONDER OMGEVINGSWET 03

2 SAMEN WERKEN AAN DE TOEKOMST VAN WASSENAAR 05

3 OMGEVINGSVISIE VOOR DE LANGE TERMIJN 06

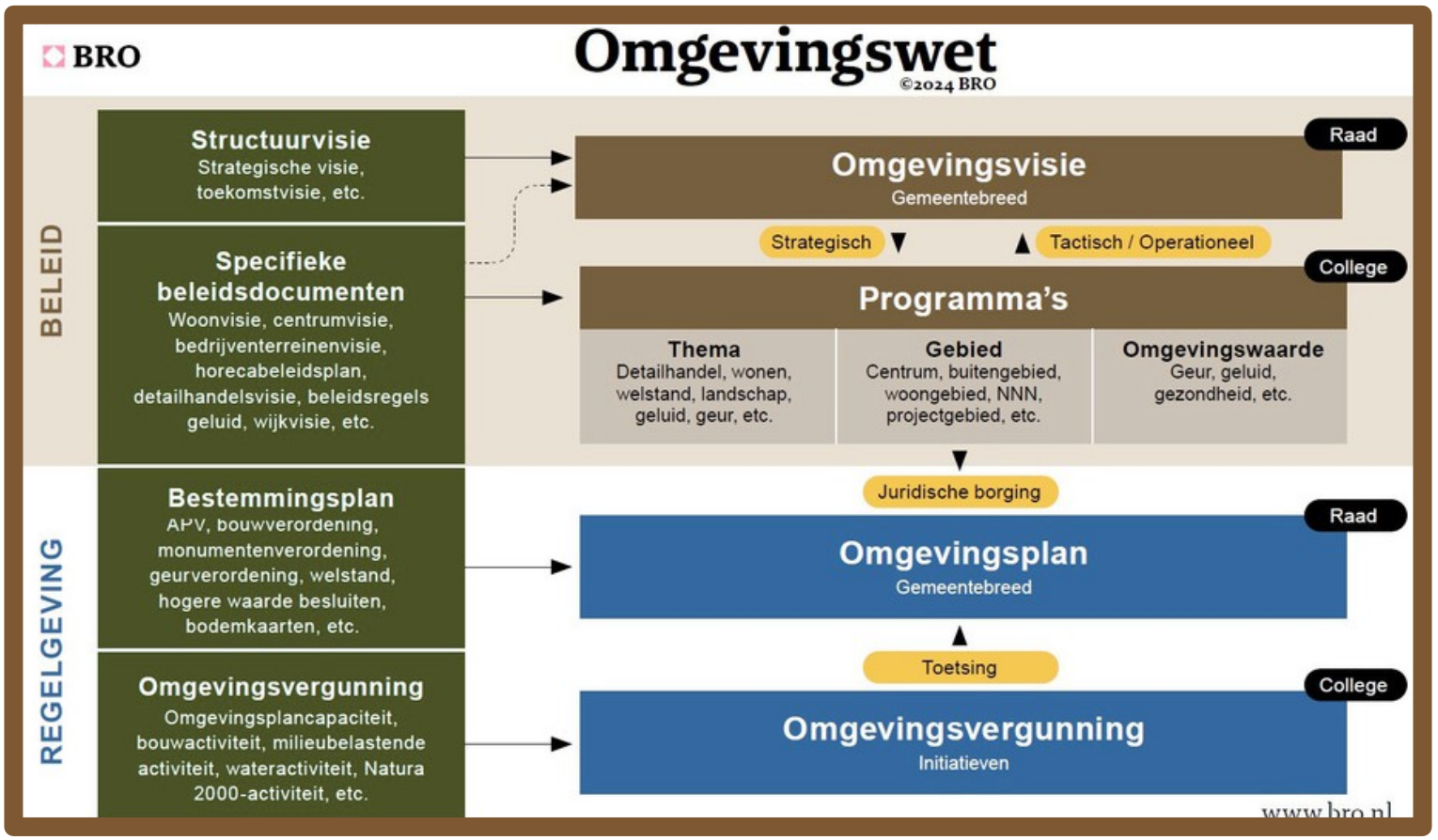
4 PARTICIPATIERICHTLIJNEN 07

5 PROCES VAN PARTICIPATIE 09

1. DE OMGEVINGSVISIE ONDER DE OMGEVINGSWET

Omgevingswet en de verschillende instrumenten

De Omgevingswet is een nieuwe wet die vanaf 2024 geldt. Deze wet regelt hoe we omgaan met de ruimte waarin we leven – van wonen en werken tot natuur en infrastructuur. Een belangrijk onderdeel van de wet is dat elke gemeente een Omgevingsvisie opstelt. Dit is een strategische visie waarin de gemeente haar doelen en ambities voor een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefomgeving op de lange termijn beschrijft. De gemeenteraad stelt de Omgevingsvisie vast. Hierbij is participatie een heel belangrijk onderdeel. Op basis van die visie kan het college van burgemeester en wethouders één of meerdere omgevingsprogramma's opstellen. Dit kunnen vrijwillige programma's zijn (bijvoorbeeld het programma Noordrand) of verplichte programma's (bijvoorbeeld een geluidsprogramma). In die programma's staan de concrete acties en maatregelen om de doelen uit de visie te realiseren. Daarnaast maakt elke gemeente een omgevingsplan. Dit plan bevat alle regels voor de fysieke leefomgeving, zoals bouwen, geluid, milieu en natuur. Het omgevingsplan vervangt de vroegere bestemmingsplannen en wordt vastgesteld door de raad. De raad stelt daarbij de kaders vast en houdt toezicht op de uitvoering. Figuur 1 laat het overzicht zien van deze verschillende instrumenten.

Figuur 1: Omgevingswet en instrumenten

Waarom een Omgevingsvisie?
De wereld om ons heen verandert snel. Hoe zorgen we ervoor dat het in Wassenaar ook in de toekomst fijn, gezond en duurzaam wonen, werken en leven is? Dat doen we door samen een Omgevingsvisie te maken: een plan waarin we dromen, ideeën en ambities voor onze leefomgeving op papier zetten.

Met deze startnotitie geven we het startsein. Niet alleen voor het schrijven van een visie, maar vooral voor een gezamenlijk avontuur. Want deze visie maken we niet vanachter een bureau. Die maken we samen — met al onze Wassenaarse bewoners, ondernemers en organisaties.

Wat betekent dit voor Wassenaar?
De Omgevingsvisie wordt het gezamenlijke verhaal van Wassenaar over hoe we onze kwaliteiten willen behouden en de leefomgeving verder doorontwikkelen. We willen de bijzondere kwaliteiten van Wassenaar beschermen, zoals het landschap, het groen en het historische karakter – zodat ook volgende generaties daarvan kunnen genieten. Tegelijk willen we ruimte houden voor vernieuwing en goede ideeën. De visie is dan ook een uitnodiging aan al onze inwoners, ondernemers en andere betrokken partijen om samen met ons te bouwen aan een toekomstbestendige gemeente. De Omgevingsvisie helpt om keuzes te maken op een manier die past bij het hele gebied. Zo ontstaat er een heldere koers en een goede basis voor beslissingen in de komende jaren.

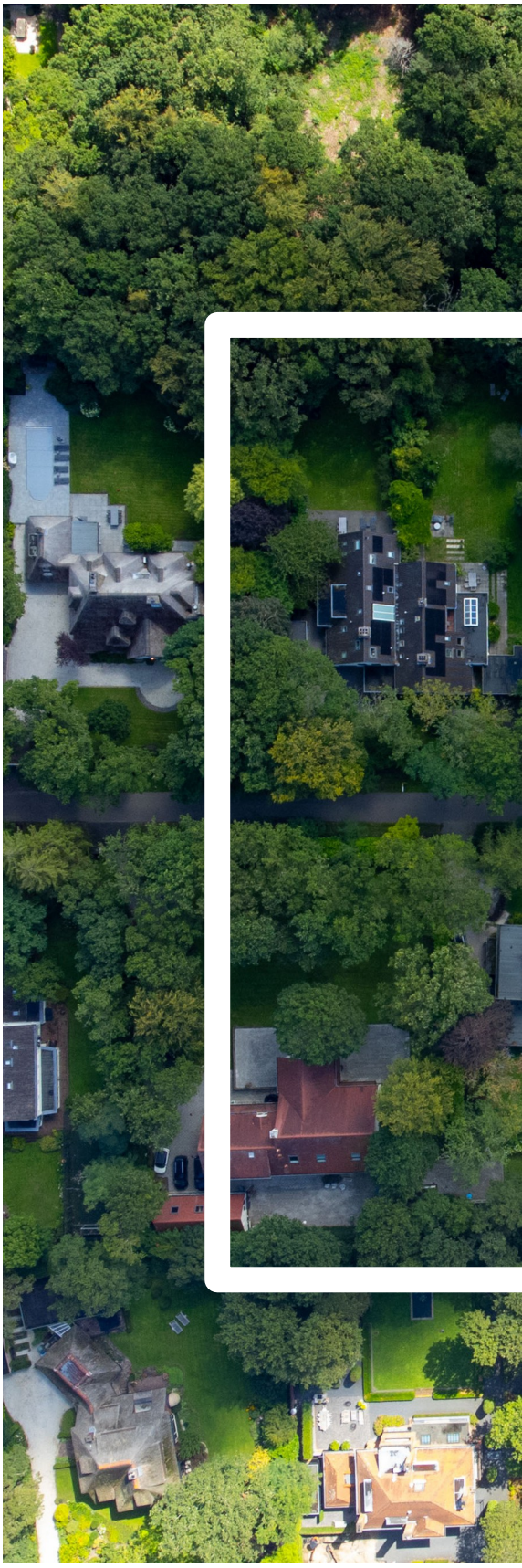
In deze startnotitie leggen we uit hoe we samen aan de slag gaan, in welke stappen en fases. Zo zorgen we ervoor dat de Omgevingsvisie goed aansluit bij wat er leeft in Wassenaar — en bij de wensen en ideeën van onze gemeenschap. Het is een document van iedere inwoner, zowel jong als oud.

2. SAMEN WERKEN AAN DE TOEKOMST VAN WASSENAAR

Wat hebben we tot nu toe gedaan?
De gemeente Wassenaar is in de zomer van 2023 gestart met het proces van de totstandkoming van de Omgevingsvisie. Als basis hebben we gekeken naar het beleid dat er al is, zoals de Structuurvisie. Naast het gemeentelijk beleid is het landelijke, provinciale en regionale beleid ook meegenomen als input. Op basis daarvan is een eerste document (De 1ste proeve) gemaakt als een soort 'neutrale' start. Van daaruit gaan we verder bouwen. Royal HaskoningDHV heeft op basis van de 1ste proeve een toets beleidsneutraliteit uitgevoerd. Deze toets wordt ook meegenomen tijdens de volgende fase en het opstellen van de Omgevingsvisie.

De Omgevingsvisie wordt straks heel belangrijk: het helpt ons bij het maken van keuzes voor de komende jaren. Daarom willen we niet alleen dat het plan aan de regels van de nieuwe Omgevingswet voldoet, maar vooral ook dat het een plan van alle inwoners van Wassenaar is. We vinden het daarom heel belangrijk dat inwoners, ondernemers en organisaties actief meedenken en meedoen. Daarnaast zullen ook het college en de raad worden uitgenodigd voor een sessie.

3. OMGEVINGSVISIE KOERS VOOR DE LANGE TERMIJN

Thema's

De Omgevingsvisie is een allesomvattende visie die de langetermijnambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving vastlegt. Dit betekent dat de visie niet alleen betrekking heeft op de ruimtelijke ordening van de gemeente, maar ook op zaken als natuur, gezondheid, inclusie, duurzaamheid en mobiliteit. We schetsen de ambities voor Wassenaar waarin prettig leven, wonen, werken, verblijven en bezoeken centraal staan. In de Omgevingsvisie staat wat we belangrijk vinden voor onze omgeving. Dit zorgt voor een samenhangende koers richting 2040 en daarna.

We gaan in de Omgevingsvisie in op zes thema's die richting geven aan de toekomst van de gemeente. Voor de selectie van de thema's is gekeken naar onderwerpen die relevant zijn voor het ruimtelijk domein en een plek moeten krijgen in de Omgevingsvisie. Deze zijn nu benoemd als werkthema's, zodat we bij het opstellen van de teksten alle belangrijke onderwerpen meenemen. De titels van de thema's kunnen in een later stadium nog wijzigen. De Structuurvisie en de nieuwe Omgevingswet hebben de basis gevormd voor de totstandkoming van deze thema's en de onderwerpen.

Waardevol groen, erfgoed en klimaat adaptief

Leefbaar en aantrekkelijk wonen

Economisch vitaal

Bereikbaar en toegankelijk

Gezond en veilig

Duurzaam en energieneutraal

4. PARTICIPATIERICHTLIJNEN

De participatiefase is de fase waarin we de mening van de Wassenaarse inwoners en andere belanghebbenden ophalen, zodat we een Omgevingsvisie kunnen ontwikkelen die goed aansluit bij de wensen en behoeften van de gemeenschap. De inbreng van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en ketenpartners worden meegenomen in het opstellen van de Omgevingsvisie. Wij willen dat iedereen de kans krijgt om actief mee te denken. Aan de hand van het Wassenaarse participatiekompas wordt invulling gegeven aan de participatie. Hierbij worden belanghebbenden uitgenodigd om mee te denken. Dit doen we door verschillende participatiemethoden in te zetten. Denk aan enquêtes, bewonersavonden en inspiratiesessie met belanghebbenden.

Meerdere vormen participatie

- Online enquête: laagdrempelig
- Participatiesessies met verschillende doelgroepen

Gerichte communicatie

- Inzet van social media, lokale media, bijeenkomsten en visuele middelen.
- Aandacht voor toegankelijke taal.
- Specifieke acties voor moeilijk bereikbare doelgroepen zoals jongeren, senioren en internationals.

Heldere terugkoppeling

- We laten zien wat we met de inbreng doen.
- Resultaten worden gedeeld en vervolgstappen toegelicht.

Flexibele en vernieuwende werkijze

- We staan open voor nieuwe vormen van participatie zoals webinars of interactieve apps.
- Tussentijdse evaluatie en bijstelling van de aanpak waar nodig.

Inwoners

Ondernemers & maatschappelijke organisaties

Raad en College

Overige belanghebbenden

5. PROCES PARTICIPATIE

1ste proeve OV

- Toets beleidsneutraliteit
- **Ter kennisname naar de raad**

Resultaat periode 2023 tot heden

Participatiedocument

- Uitkomsten participatie
- Vanuit verschillende doelgroepen: inwoners, belanghebbenden, ambtenaren en politiek (raad en college)
- Inzicht in botsende belangen
- **Ter kennisname naar de raad**

Ambitiedocument

- Participatiedocument input
- 1ste proeve als basis
- Rapportage beleidsneutraliteit

→ Eerste contouren van de Omgevingsvisie

- **Vaststelling raad d.m.v. keuzes of scenario's**

Ontwerp-OV

- Vanuit contouren naar Ontwerp-OV op basis van afweging belangen
- Wettelijke hoofdstukken en wervende zinnen
- **Vaststelling raad + vrijgave voor inspraak**

Ter inzage leggen

- Mogelijkheid tot zienswijze

Definitief OV

- Verwerken zienswijzen
- Afronding tot definitief OV
- Omgevingsvisie in DSO
- **Vaststelling raad**

Fases participatie

Het participatieproces gebeurt in verschillende fasen. Deze fasen zijn zorgvuldig uitgewerkt om alle belanghebbenden de mogelijkheid te geven om mee te denken en hun stem te laten horen. Hieronder schetsen we de belangrijkste fasen in het proces. In het gele blokje is telkens het product als resultaat van de stap weergegeven.

Q3 Q4 2025

PARTICIPATIE

De eerste fase van het proces is gericht op participatie, een belangrijk onderdeel van de Omgevingsvisie. In deze fase verzamelen we de mening van de Wassenaarse bevolking, ondernemers en andere belanghebbenden, zodat we een Omgevingsvisie kunnen ontwikkelen die goed aansluit bij de wensen en behoeften van de hele gemeenschap. Het eindresultaat van deze stap is het participatiedocument, waarin de belangrijkste uitkomsten van de participatiefase op hoofdlijnen worden weergegeven.

PARTICIPATIEDOCUMENT GEREED: oktober 2026

Q1 2026

OPSTELLEN VAN AMBITIEDOCUMENT

Op basis van de input uit de participatiefase wordt het ambitiedocument opgesteld, waarin de eerste contouren van de Omgevingsvisie worden weergegeven. Dit document biedt inzicht in de lange-termijnambities en maakt duidelijk voor welke onderwerpen er nog keuzes gemaakt moeten worden, vaak door botsende belangen uit het participatieproces. Het ambitiedocument legt de basis voor de uiteindelijke Omgevingsvisie, waarbij verschillende beleidskeuzes worden samengebracht en geprioriteerd.

AMBITIEDOCUMENT GEREED: maart 2027

Q2 2026

OPSTELLEN ONTWERP OV

Op basis van het ambitiedocument stellen we een eerste concept van de Omgevingsvisie op. In deze fase worden de contouren uit het ambitiedocument omgezet naar vloeiende, wervende teksten en maken we het verhaal beeldend door kaarten toe te voegen. Het ontwerp bevat de ambities op lange termijn en vormt de basis voor de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie.

ONTWERP OV GEREED: september 2027

Q3 2026

TER INZAGE LEGGEN

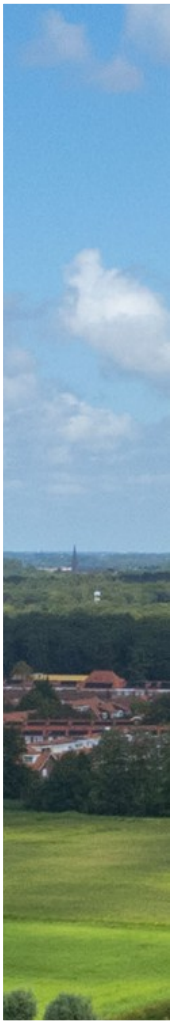
Het ontwerp van de Omgevingsvisie wordt na besluit gemeenteraad ter inzage gelegd, zodat inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden hun laatste opmerkingen en suggesties kunnen indienen. Dit biedt de mogelijkheid om de visie te verfijnen en aan te passen op basis van de feedback van de gemeenschap. We brengen het ontwerp duidelijk onder de aandacht via onder andere De Wassenaarse Krant en digitale platforms. Het is belangrijk om deze fase te gebruiken om ervoor te zorgen dat het ontwerp voldoet aan de verwachtingen van de inwoners en andere belanghebbenden, en dat eventuele zorgen of bezorgdheden worden meegenomen in de definitieve versie.

Q2 2027

VASTSTELLEN OV

In deze laatste fase wordt de Omgevingsvisie vastgesteld door de raad van de gemeente Wassenaar, waarmee de visie de basis legt voor het beleid van de komende jaren. Na de vaststelling wordt de visie digitaal gepubliceerd in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), zodat deze voor iedereen toegankelijk is. Daarnaast kan er een publieksvriendelijke versie worden uitgebracht, zodat de inwoners van Wassenaar goed kunnen zien wat de Omgevingsvisie voor hen betekent. Uiteraard wordt de Omgevingsvisie ook op onze website gepubliceerd en kenbaar gemaakt via de Wassenaarse Krant en digitale platforms.

OMGEVINGSVISIE GEREED:december 2027

Hoe geven we Wassenaar goed door aan volgende generaties?